

Prodaje se:
u Beogradu i u krajevima zapadnim od carske i kraljevskih četa po cijeni od 6 h
u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od 8 h
Izvan ovog područja 12 h
Oglasi po cijeniku.

Pretpлата:
za 1 mjesec u Beogradu i u krajevima zapadnim od carske i kraljevskih četa K 1-50
u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji K 2-40
Izvan ovog područja K 3—

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. 10. Telefon broj 67. — Uprava, primanje oglasa i pretplate: Kneza Mihajla ul. broj 38. Telefon broj 25.

Krvavo odbijeni ruski napadi u masama kod Podkamina. — Odbijen talijanski napad kod Vallone doline.

RATNI IZVJEŠTAJI. Izveštaj austro-ugarskog generalnog stožera.

K. B. Beč, 14. avgusta.

Rusko bojište:

Front generala konjice nadvojvode Karla: Južno od Dnjestra nema nikakvih naročitih događaja. Na visovima sjeverno Mariampola našom je vatrom jučer rastjerana jedna ruska konjička brigada, koja je jurišala; danas zorom neprijatelj je na cijelom frontu između Dnjestra i predjela jugo-zapadno od Zalosse stupio sa savezničkim boracima snagama u tješnji borbeni dođir. Južno od Horozanka propao je jedan ruski napad. Zapadno od Kazowke naše su čete rastjerale pljačkaška odjela. Kod Augustowke i u prostoru Zborowa odbili su naši bataljuni mnoge ruske napade. Dovedeno je 300 zarobljenika.

Vojni front maršala pl. Hindenburga: Vojska generala pukovnika Boehm-Ertmollia odbila je zapadno od Podkamina napad u masama, koji je bio otpočeo dugotrajnom bubnjarskom vatrom, a bio je potpognut upotrebom plinskih bombi. Predjele našim položajima pokriven je poginulim i teško ranjenim Rusima. Nove su borbe u toku. Kod Bulewicze na Stochodu propao je jedan slabiji ruski napad. Južno od Stobichowa zauzet je jedan pješčani vis, koga je neprijatelj držao, a posada je oslone tačke zarobljena.

Talijansko bojište:

Jake neprijateljske snage napale su sedam puta naše položaje istočno doline Vallone između Lokvica i Wipave, ali su ih svaki put naše čete potpuno odbile. Pješadijski pukovi br. 43 i 46 ovdje su se sjajno pokazali. Vis istočno od Gorice, brda sv. Gabrijela i Sv. Brdo bili su pod žestokom topovskom vatrom.

U odsjeku Sugana slomila su dva neprijateljska napada protivu Civaron u našoj vatri.

Jugoistočno bojište:

Nema ništa od značaja.

Zamjenik glavnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Događaji na moru:

Noću između 13. i 14. t. m. jedna pomorska vazдушna eskadrila uspješno je i obilato bacala bombe na kolodvor Ronchi, vojničke predmete i položaje kod Pierisa, Vermegliano, Selca i San Canziano, tako isto i na neprijateljske baterije na utoku Soče. Postignuti su mnogi puni pogoci. I pored žestoke paljbe sve su se letilice nepovrijeđene vratile.

Načelnik glavnog stožera mornarice.

Izveštaj bugarskog glavnog stožera.

K. B. Sofija, 13. avgusta.

Poslije uzaludnog napada 10. t. m. protivu naših istaknutih položaja zapadno od Dojranskog jezera, ograničio se neprijatelj posljednja dva dana na to, da te položaje gadja smanjenom žestinom. Kretanja pješadije nijesu primjećena. Na ostalom frontu slaba topnička vatra i patrole čarke.

Izveštaj turskog glavnog stana.

K. B. Carigrad, 13. avgusta.

Iraksko bojište:

Vlada mir.

Perzijsko bojište:

Poslije nekoliko bojeva protjerale su naše čete Ruse iz Hamadama, kao i iz doline oko Hamadama. Rusi su prisiljeni, da bježe prema sjevero-istoku. U ovim smo borbama zarobili 315 neprijateljskih vojnika i jednog časnika. U borbi na bajonet oko utvrđenog položaja izgubili su Rusi oko 1000 mrtvih, a zaplijenili smo 2000 sanduka sa municijom, mnogo pušaka, odijela i drugih opremnih predmeta. Jedan su dio materijala Rusi zapalili.

Operacije između Esadabada do Hamadana razvijale su se ovako: 9. avgusta navalile su naše čete, pošto smo primijetili, da se neprijatelj sprema, na odpor na visovima sjevero-istočno od mjesta. Navalala je uslijedila sa više strana. Neprijatelj nije mogao da se održi, pošto su stupile u borbu i čete, koje su se borile i oko Esadabada. Ove su čete prešle u navalu, makar su taj dan marširale oko 30 kilometara. Navalala je bila osobito žestoka. Na 10. avgusta nastavile su naše čete progoniti neprijatelja, odbacile su njegove zalednjice, koje su se sastojale iz jakih odjeljenja konjice. Borbe su u dolini Hamadana potrajale do u

večer, kada su naše čete ušle u sam grad. Na večer istoga dana natjerale su čete na našem lijevom krilu neprijateljska konjička odjela poslije krvave borbe u bijeg prema sjevero-istoku. U jutru su i neprijateljski odjeli, koji su se učvrstili na sjevernim dijelovima hamadanske nizine, natjerani u bijeg. U središtu traju samo bojevi između pojedinih izvidnica. Na lijevom krilu navalile su neprijateljske čete, koje su bile sastavljene iz raznih elemenata na naše položaje u okolici Sakiza, ali su bile pobijene, pa su se morale povući uz teške gubitke, pošto su naše čete izvele vrlo odlučan protunapad.

Kavkaško bojište:

Jedan dio naših četa na desnom krilu, koji je držao zaposjednute položaje južno od Tatuna, odbacio je neprijatelja prema Ahlatu i zaposjeo ovo mjesto. U okolici oko Bitlisa nema na 30 kilometara nigdje traga neprijatelju. Jedno neprijateljsko konjičko odjelenje, koje je zatečeno u selu Firaj, sjeverno od Muša, odbačeno je pravcem prema Klumu, kod čega smo zarobili nekoliko neprijateljskih vojnika. U središtu je bilo samo nekoliko neznatnih izvidničkih bojeva, koji su se završili svi u našu korist. Na lijevom krilu traje s vremena na vrijeme topnički boj. U izvidničkim bojovima zarobljeno je mnogo neprijateljskih vojnika i zaplijenjeno dosta ratnog materijala.

Sa ostalog dijela fronta nema nikakvih važnijih vijesti.

Sir Edvard Grey i Srbi.

U toku rata mnogo je pisano i govoreno o engleskom „Cantu“. To je neprevodivi izraz za onu mješavinu licemjerstva i pritvorstva, kojim se odlikuje engleski narodni karakter. Za ovaj karakter engleskog naroda vrlo je zgodna ilustracija nota, što ju je Sir Edvard Grey, engleski ministar spoljnih poslova, uputio američkom poslaniku. Srpska vlada na Krfu, poslije dugog ćutanja obratila se opet jednom molbom engleskom savezniku. Članovi srpske vlade u jednom brzojavu londonskoj valdi žele da pokažu, koliko im je stalo do sudbine srpskoga stanovništva. Doduše oni to čine na svoj način. U tome brzojavu rečena je jedna neistina, kojom treba da se optuže sadašnji okupatori Srbije, Veli se, da je srpski narod već došao do očajanja, da u Srbiji bijesni glad, te se moli Sir Edvard Grey, da pritekne u pomoć srpskom narodu. Istina članovi srpske vlade na Krfu znaju isto tako dobro kao svaki stanovnik Srbije, da od tih tvrdjenja nema mnogo istine, da uslijed

rata doduše kako u cijeloj Evropi, tako i u Srbiji vlada izvjesna ograničenost u količinama životnih namirnica, ali da — naročito s obzirom na dobru žetvu koja se očekuje — ne može biti govora o gladi i o očajanju stanovništva. U opšte ta molba i nije učinjena, što se od nje očekivalo poboljšanje stanja srpskog življa, već samo zato, da bi se optužila Austro-Ugarska. Srpski prvaci u inostranstvu isto kao svaki čovjek koji čita novine u srednjoj Evropi, znaju vrlo dobro, kako u stvari stoji sa engleskom humanošću i engleskim srbofilstvom. Ili su valjda zaboravili, da brzojav što ga je ministar predsjednik g. Pašić 26. oktobra prošle godine uputio u London, u kojemu najenergičnije moli za vojničku pomoć za srpsku vojsku, koja je bila izložena propasti. Kao odgovor došla je Greyeva svečana izjava, da je Engleska rado voljna da da Srbiji svaku političku pomoć, dok je potpuno čitavo sve što bi se ticalo vojničke, dakle u tome slučaju konkretne pomoći. Sada izgleda da snabdijevanje životnim namirnicama leži izvan okvira političke pomoći, pošto Grey u svojoj posljednjoj noti izjavljuje, da on Srbiji ne može poslati žita, pošto je dužnost Austro-Ugarske, da vodi računa o Srbiji. To je vrlo lijepo kršćansko shvatanje, ujedno sjajan primjer za gorespomenuti engleski „Cant“. Naime ili g. Grey ne vjeruje u istinitost tuži što stižu sa Krfa kako Srbija umire od gladi — a kao ministar spoljnih poslova je svakako obavješten, da sa gladju nije baš tako strašno — a u tome slučaju on ne bi smio održavati to vjerovanje u svojoj noti, ili on vjeruje u istinitost žalbi srpske vlade, a ipak ostavlja mirne duše svoje saveznike da umru od gladi, samo da bi u tom slučaju doveo Austro-Ugarsku u nezgodan položaj.

Mi ponavljamo da je intervencija srpske vlade u tome slučaju bila osnovana, pošto u Srbiji ne vlada glad, a ljudi nijesu u očajanju. Poslije desetmesečnog truda austro-ugarskih okupacionih vlasti da stanovništvu Srbije poslije strašne lanske ratne bure stvori u koliko je moguće mogućnost za mirnim radom i zaradom, zaostalo stanovništvo Srbije svakako nema toliko razloga da očajava. Ali će ipak Greyev odgovor predstavljati interesantan prilog za karakteristiku engleskoga morala te iz toga razloga vrlo zanimljiv.

Kao i do sada Austrija će se i dalje starati za Srbiju, te će se potruditi da što je moguće bolje izliječi rane što ih zadadoše srpskome življu ratni događaji, tako da zemlja bude, u koliko

je to u današnjim prilikama moguće, zadovoljna.

Oni pak, koji imaju još kakvih iluzija odnosno zaštitničke „loge Engleske, potpuno će biti izliječeni ovim novim ispoljavanjem engleskoga „Canta“. Sir Grey ni najmanje nije postupio kao mudar državnik, kad je dao takav odgovor. Lord Milner nije se prevario kada je 8. novembra 1915. godine u engleskom gornjem domu rekao, odnosno Greyovog govora o „političkoj pomoći“ Srbiji:

„Ja mislim, da će u buduće strani narodi vrlo nepovjerljivo razmatrati naše izjave, a naročito naša obećanja za pomoć. Oni takve izjave neće više smatrati za gotov novac.“

Sir Edvard Grey ovim spojim posljednjim činom opet je pomogao tome svome političkom protivniku da dokazuje istinitost pomenutoga tvrdjenja.

Njemačka.

Socijalista Scheidemann o ratu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Berlin, 14. avgusta.

Socijalistički poslanik Scheidemann držao je predavanja o ratu i miru. On protestuje protivu svake aneksije, ali isto tako i protiv vjerovanja, da su socijalisti za mir po svaku cijenu. Veli da je njemačka socijalistička stranka učinila već deset pokušaja, da dodje u vezu sa drugovima iz neprijateljskih država, ali da su svi ti pokušaji bili uzaludni. Uslijed toga, veli Scheidemann, treba i držati do kraja, i ne treba ometati naše ratnike na bojištu. Predavanje je primljeno sa velikim uspjehom.

Lojalnost socijalističke stranačke uprave.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Berlin, 14. avgusta.

Po Berlinu i po unutrašnjosti carstva dijele se plakati, u kojima se njemački radnici pozivaju da pomoću generalnog štrajka prisile vladu na zaključenje mira. Uprava njemačke socijalističke stranke opominje radnike da ne obraćaju pažnju na takve publikacije. Berlinskom je redarstvu pošlo za rukom da uapsi pisca, širioce i štampara toga napisa.

Ruska ofenziva.

Glavni stan imperatora.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“) Bern, 14. avgusta.

Glavni stan ruskog imperatora nalazi se u Kamenju-Podolskom, i to u starom gradu, nekadašnjem starom poljskom zamku. Na krovovima starog kaštela nalaze se odbranbeni topovi za letace, a na tornjevima opštinskog doma i saborne crkve namještene su osmatračnice. U blizini grada ulogoreno je mnogo četa. Vodi se stroga kontrola o licima, koja izlaze iz grada i ulaze u nj.

Podlistak.

Staro-srpski trgovački odnosi sa Becom.

Beč je od vjeka bio grad stranačija čije su kapije bile širom otvorene trgovcima, djacima, bolesnicima koji su tražili lijeka svojoj bolci, pa i pustolovima, sa svijlu strana svijeta. Starodrevni carski grad, sa svojim sjajnim dvorom, svojim umnim spomenicima, svojim živim trgovačkim odnosima i najzad svojim raznolikim bujnim životom od vjeka je privlačio goste sa jugo-istoka. Sve nanovo i nanovo kuljala je velika bujica stranačija u tjesne, prepune ulice staroga Beča. Među tim strancima zasluživali su naročitu pažnju srpski trgovci, koji su s jedne strane mnogo doprinijeli razvijanju i procvatu austrijske trgovine na istoku, a koji su s druge strane opet prenijeli mnogo kulture i civilizacije na istok. U ovim redovima hoćemo samo malo više da upozorimo na doba XVI. i XVII. stoljeća; sudićemo po mogućstvu pravedno i nepristrasno a na osnovu starih knjiga i dosad neobjavljenih dokumenata.

Svakako da su Srbi bili vrlo pogodni za razmienu robe između istoka i zapada. Kao turski podanici vla-

dali su s jednom stranom turskim jezikom, a s druge strane bili su po materijem jeziku bliski mnogobrojnim austrijskim Slovenima, naseljenim u Beču. Na taj način izgleda, da su oni čak za vrijeme ratnih zapleta između Austrije i Turske, održavali trgovačke odnose između Beča i otomanske carevine, koja se u doba svoga najvećeg sjaja, prostirala do nedaleko od samih bečkih zidina. Može se pretpostaviti, da su oni, imajući dobrih veza i s jedne i s druge strane, poznavajući svojom poluorijentalnom dovitljivošću, kako prilike u turskoj carevini, a tako i običaje bečkog trgovačkog svijeta, predstavljali ozbiljnu konkurenciju. U to im je njihov skroman način života, pri njihovim trgovačkim putovanjima, pričinjavo srazmjerno vrlo neznatne troškove, što se ne može reći za njemačke trgovce, koji u tim prilikama mnogo polažu na dobro jelo i piće.

U staro vrijeme srpski su trgovci u široj masi bili poznati pod imenom „Raca“ („Reizen“, mađarski „ráczok“). Mnogobrojna imena mjesta i lica kako u Ugarskoj tako u Austriji, još dan danas podsjećaju na te trgovce, naročito takozvani „Ratzenstadel“ na bečkoj riječi, gdje mora da su se u ono vrijeme nalazili magazini i ambari srpskih trgovaca.

Srbi u vezi sa Jermenima, također odličnim poznavaočima turske carevine, čiji su bili podanici težili su da zadobiju monopol u trgovačkom posredovanju. Prema jednom aktu, koji se

nalazi u bečkom finansijskom arhivu pod „Ung. 25. septembra 1669“ te prema priloženim spiskovima carske mjerionice u Beču, pri kojoj je bila i carinarnica, vidi se, da su oni uvozili: kolonijalnu robu, kolače, vitriol, safijanske kože (8. maja 1665. godine uveo je neki Luka Pamuci (?), sa drugovima iz Budima 1350 komada a 5. marta 1668. godine neki beogradski trgovac Luka iz Beograda 1050 komada). Prema carinjskim spiskovima od 1663. do 1668. godine uvezen je iz Budima i Beograda i duvan, i to većinom po jedan tovar, dakle oko 62 i po kg. Cijena za ovu količinu duhana kretala se između 61 forinta (9. septembra 1667. god.) i 70 forinti (3. februara 1667. god.); ne zna se tačno, da li je ova razlika u cijeni bila izazvana trgovačkom konstelacijom ili razlikom u kakvoći. Sem toga dolazili su iz Beograda još i čilimi, tkiva od dlake, rožovi i razne preradjevine.

No prema arhivi carske mjerionice vidi se da je mnogo znatniji bio izvoz srpskih trgovaca nego li njihov uvoz. Često bi srpski trgovac još onoga istog dana kada bi stigao u Beč, prodao svoju robu kupio drugu robu i opet pošao u svoju domovinu. Tako se vidi da je neki srpski trgovac Jovan iz Beograda stigao 11. maja 1663. godine u Beč sa jednim tovarom kolonijalne robe, platio za to nešto preko tri forinte carine te još istog dana pošao iz Beča sa tri tovara, u kojima je bilo osam i po centi žice, te dva komada čoje i kolonijalne robe u vrijednosti od 1680 fo-

rinata, plaćajući zato nešto više od 88 forinti izvozne carine. Tako je isto uradio 30. maja 1665. godine, naime došao je sa pet tovara, u kojima je bilo 5/4 centi kolonijalne robe, za koju je platio 17 forinti 4 seksera carine, te se još istog dana krenuo natrag sa tri koleta, u kojima je bilo jedna centa žice, te takozvane „nirnberške“ robe u vrijednosti od 3200 forinti, dok je izvozna carina iznosila 160 forinti. Ovo je lijep znak za hitrost i okretnost srpskih trgovaca. Istina da se ne može pretpostaviti, — naročito kada se ima u vidu snorost i glomaznost ondanjeg trgovačkog saobraćaja, — da je ovo me Jovanu zbilja pošlo za rukom, da za tih nekoliko sati od njegovog dolaska do polaska istovari uvezenu robu, te istu ocarini i proda, na zatim još do mraka kupi novu robu, istu ocarini i potovari i da otputuje poslije mraka i to još marta mjeseca kada je kratak dan. Može se smatrati da je rečeni Jovan raspolagao za ono vrijeme vrlo velikom gotovinom, te da je u Beču imao svojih poslovnih prijatelja, koji su odmah primali pristigavšu robu, te mu davali u zamjenu već pripremljenu i gotovo spakovanu bečku robu za izvoz.

No iz akata vidimo i to, da su vrijedni srpski trgovci, uslijed nesvjesnih mahinacija pojedinaca, većinom nesrećni, imali i dosta neprijatnosti. Tako se nalazi npr. jedna carskora rješenja, u kojemu se opominje donjo-austrijska uprava i beč-

ka opština, da su neki srpski trgovci dobili izvjesne privilegije, sa kojima su učinili zloupotrebu, te s toga na njih trebalo motriti. U slučaju da se još tako što desi, veli se, oduzeli im se rečene slobode. Što se ostalih tiče, koji nemaju tih sloboda, — a izumijajući Poljaka Gorgija „Goldschütza“, — na ime Grigorija Isakovog, Petra Gjorgjevog, Danila Piša Gjorgija Mihajlovića, Petra Čukovića i Aslana Mihala ovaj je posljednji očigledno Jermenin), to će se oni uskoro morati ukloniti iz Beča.

Ova je naredba u više pogleda zanimljiva. Prvo zato što iz nje doznajemo imena srpskih i „srpskih“ trgovaca, stalno nastanjenih u Beču, dok iz ostalih publikacija vidimo samo imena onih, koji su dolazili sa robom u Beč, a koji su bili upućeni na ove prve, bečke, Srbe, koji su im nalazili kupce u Beču, pa i van rjege, za njihovu beogradsku i budimsku robu. Pomenuti Franjo Gjorgje „Goldschütza“, zvaao se u stvari Krlezycki, i prošao se za vrijeme drugog turskog napada na Beč. 1683. g. Vidi se da je ovaj čovjek, koji se prema prilikama izdavao čas za Srbina, čas za Poljaka, (moguće da je bio melez), vodio trgovinu sa uvezom istočnjačke robe u Beču. Očigledno je ovaj prepređeni „maher“ (što bi danas rekli) umio sebi pribaviti više ili manje nedozvoljenih koncesija, te je zbog toga stradao ni kriv ni dužan pravi i zaslužni Srbin Gjorgje Mihajlović, koji je zbog Kulczy-

*) Izvozi iz istoimene studije, objavljene 1915. god., od bivšeg austro-ugarskog konsula za Srbiju Karla pl. Peera.

Englesko-francuska ofenziva.

Postradahi od vlastite vojske.

K. B. Berlin, 14. avgusta.

Kako javlja „Gazette des Ardennes“, od septembra 1915. godine postradalo je u područjima Francuske i Belgije, zaposjednutim od Nijemaca od topničke vatre, a naročito od aeroplanskih bombi francuske i engleske vojske 1707 gradjana Francuza i Belgijanaca.

Engleska i kolonije.

Shaw protiv Greya.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Berlin, 14. avgusta.

Bernhard Shaw piše u „New-York Times“ na suprot izjašnjenju Grey-ovom, koje je izišlo u „Chicago Daily News“, pa naročito kritikuje neiskrenost i prenemaganje Grey-ovo. Ogorčenje protiv njemačke diversije Belgije prosto je smiješno. Nepobitna je istina, da je Belgija bila predstraža Engleske. Grey govori o pravima malih naroda, ali Irlandska, Egipt i Grčka su primjeri, koji dokazuju, da Grey nema prava da ističe kao zaštitnik malih naroda.

Šteta od posljednjeg vazdušnog napada.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

London, 14. avgusta.

Zapovjedništvo vazdušne odbrane javlja sljedeće o šteti, učinjenoj prilikom zadnjeg zepelniskog napada na istočnu englesku obalu: Oštećeno je 14 brodova, od kojih dva vojna transportna broda, među njima ih ima, koji su toliko oštećeni, da nisu više za upotrebu. Od njih je šest brodova potonulo, dok su se ostali zapalili, te su morali biti izvučeni na obalu.

Popunjavanje engleskih gubitaka.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Rotterdam, 14. avgusta.

Kralj engleski je poslao saslušanja Lloyda Georgesa riješio, da naredi obrazovanje izvjesnog broja pričuvnih zborova, kojima će se popuniti praznine boračkih snaga. Pričuvni zborovi biće obrazovani iz poluposobnih i dobrovoljaca, kao i onih, koji su bili oslobođeni vojne službe, kojih je upotreba predviđena samo u krajnim slučajima. Jednovremeno se potvrđuje, da su britanski gubici vanredno veliki, zbog čega je i potrebna najbrža potpora.

Rumunjska.

Prolaz ruskih četa.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Bukarešt, 14. avgusta.

„Popolo d'Italia“ javlja iz Bukarešte da je ruska vlada pitala rumunjsku vladu, kako bi se držala u slučaju da bi Rusija forsirala prolaz svojih četa kroz Rumunjsku u radi posjedanja Erdelja.

Stigla municija iz Rusije.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Bukarešt, 14. avgusta.

Danas je poslije dužeg prekida opet stigao iz Rusije jedan transport municije.

Italija.

Postradao talijanski nadzreanaught?

K. B. Lugano, 14. avgusta.

Uporno pronesen glas, da je u Tarentu 9. o. mj. eksplodirao i odletio u vazduh talijanski nadzreanaught „Leonardo da Vinci“, dosada nije potvrđen nikakvim zvaničnim niti u opšte kakvim saopštenjem u talijanskoj javnosti.

Socijalistička manifestacija.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Zürich, 14. avgusta.

Švajcarski „Telegraphen Information“ dobija ovu odočnenu vijest iz Rima: Povodom Jaurès-ove godišnjice bile su ovdje velike manifestacije u korist mira.

Kog protjeran iz Beča. Ovaj Gj. Mihajlović bio je ranije u tadanoj turškoj prestonici, u Jedrenu lični poslužitelj („komornik“) kod carskoga rezidenta, Jovana Batiste Casanove, po porijeklu Talijana iz Milana, te se docnije odao uvoznju trgovini u Beču, sve dok mu se nije desila gorespomenuta nezgoda. Docnije mu je učinjena sjajna satisfakcija, pošto je u najvećoj milosti ponova, primljen u Beč. Za vrijeme turske opsade Beča g. 1683., zalagao je na ime u mnogo mah glavu, vršeći važnu izvidničku službu, čime je jako zadužio grad Beč i cijelo hrišćanstvo.

Anegdote o knezu Milošu Obrenoviću.

Doskočljiv odgovor. Za vrijeme svoga izgnanstva imao je knez Miloš Obrenović prilike, da u inozemstvu opšti s knezovima, koji su to bili po svome rođenju. Jedan od tih knezova, koji je u ostalom rado imao kneza Miloša zbog njegove neugledane prostodušnosti, htjede ga jednom šale radi malo da pecne, te ga upita: „Boga ti, reci mi iskreno, je li istina, da si nekada bio svinjar? — Knez Miloš mu s mjesta odgovori: Jest, ja sam bio svinjar, a sada sam knez; a ti si bio knez i ostao si samo knez, — prema tome, da si bio svinjar, ti bi i sad bio svinjar!“

Lukavština. Pozpato je, da je knez Miloš Obrenović bio nepismen. Kad je

Bojište na Sommi.

Bojište oko utvrđenja Thiaumont.

Runciman u Italiji.

K. B. Lugano, 14. avgusta.

Engleski ministar trgovine Runciman držio je u milanskoj trgovačkoj komori govor, u kojemu je rekao, da Engleska naravno priznaje potrebu Italije za ugljen, ali je jednovremeno ukazao na smanjenu proizvodnju uglja i sve veću potrebu engleskih i francuskih fabrika municije za ugljen. No Engleska će poredd svega toga smanjiti količine uglja, koje su njoj samoj potrebne radi loženja u idućoj zimi, da bi mogla dovoljno količinu ustupiti Italiji. Isto će se tako smanjiti i cijene uglju. Ministar je naglasio, da je između Engleske i Italije postignut sporazum u važnim pitanjima, a uz saradnju Francuske. Tako je na primjer povoljno riješeno pitanje o ubrzavanju i pojeftinjavanju prenosa poljoprivrednih proizvoda za Englesku. Ministar je obećao Italiji saradnju Engleske pri izgradjivanju talijanske trgovačke mornarice. Runciman je završio riječima: Engleska je sama povećala svoju trgovačku mornaricu za hiljadu brodova, ona garantuje saveznicima i neutralcima slobodni promet na moru, a osim toga snabdjeva saveznike novcem, municijom i ugljenom.

Boselli i Giolitti u Torinu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Lugano, 14. avgusta.

Ministar predsjednik Boselli bio je u Torinu radi otvaranja provincijskog savjeta, kome je on predsjednik. U isto vrijeme bavio se tamo dva dana bivši ministar predsjednik Giolitti.

Northcliffe i Gorica.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Lugano, 14. avgusta.

„Corriere della Sera“ javlja, da je prilikom zauzeća Gorice bio prisutan u Cadorninom glavnom stanu i Northcliffe.

Balkanske vijesti.

Bugari za Turke.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Sofija, 14. avgusta.

Najnovije turske pobjede kod Bitlisa i Muša izvojevala je, po pouzdanim vijestima, jedna novo obrazovana turska armija pod vodstvom poznatog Mustafa Kemala. Isti je predje bio vojni ataše u Sofiji i važi kao izvrstan strateg.

Sa mačedonskog fronta.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Ženeva, 14. avgusta.

General Cordonnier imenovan je za vrhovnog zapovjednika vojske u Solunu. Pariski listovi pišu s velikim priznanjem o novom zapovjedniku.

Grčka i sile sporazuma.

Grčka vlada vrijedja Francusku.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Zürich, 14. avgusta.

„Temps“ utvrđuje s gnjusanjem da je grčka vlada stavila pod istragu sve časnike i djake vojne škole, koji su 14. jula na dan francuskog narodnog praznika učestvovali u povorci u čast toga praznika i Francuske. Francuska štampa napada Zaimisa, i veli da je utvrđeno da je on njemački agent, te treba Grčku anektovati.

Rat na moru i pod morem.

Odjeci propasti „Lusitanie“.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Amsterdam, 14. avgusta.

Newyorski saveznički sud otpočeo je u četvrtak sa raspravom parnice Friedmanna i njegovih 15 drugova protiv Cunard-linije kao vlasnice „Lusitanie“. Tužitelji potražuju četiri milijuna maraka odštete za porodice onih, što su propali sa Lusitanijom. Lusitania je još za vremena opomenuta, pa je ipak produžila put, a nije preduzela sve mjere predostrožnosti. Ove nijesu bile dovoljne, jer posada nije bila izvježbana u poslu oko spasavanja.

Bijela knjiga o slučaju „Baralonga“.

K. B. Berlin, 14. avgusta.

Njemačkom Reichstagu podnešana je „Bijela knjiga“, u kojoj je posebno izložen slučaj sa „Baralongom“, na osnovu dokumenata, što stoje na raspoloženju.

Borba na Baltičkom moru?

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Stockholm, 14. avgusta.

Iz Wolkenborta na švedskoj obali javljaju, da su se s mora čuli skoro kroz deset minuta topovskij pucnjevi. Opaljeno je oko 60 metaka. Stručnjaci tvrde, da ti topovi, sudeći po pucanju, pripadaju raznim mornaricama. Kad je prestala pucnjava, približio se švedskoj obali jedan njemački parobrod, gdje je dočekan od jedne torpednjače i u čijoj je pratnji produžio put ka jugu.

Propao engleski razorač.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Berlin, 14. avgusta.

Jedna od naših podmornica potopila je 13. avgusta prije podne u engleskom kanalu engleski razorač „Lassou“.

Rat podmornica do istrebljenja.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Rotterdam, 14. avgusta.

„Daily Graphic“ javlja iz dobro obavještenog izvora, da će rat podmornica ponova otpočeti najvećom žestinom. Veći se da je odnosno toga pitanja postignut sporazum između Njemačke i Wilsona.

Rat podmornica.

K. B. Paris, 14. avgusta.

Pariski listovi javljaju iz Le Havrea da su potopljeni: francuski parobrod „Marie“, te norveški brodovi „Credo“ i „Sora“.

Kako javlja „Temps“ iz Madrida, potopljen je engleski parobrod „Antiod“ (2973 tone).

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).

Berlin, 14. avgusta.

„Wolffov ured“ javlja: Jedna od naših podmornica potopila je u engleskom kanalu u vremenu od 2. do 10. avgusta 7 engleskih i tri francuske jedrilice, tako isto tri engleske i dva francuska parobroda.

Grad i okolica.

Slika bivšeg guvernera.

Pišu nam iz Kosovske Mitrovice: Na okružnoj skupštini, koja je održata ovdje 5. ov. mj. u sreskom mjestu Vučitrnu, bila je jednovremeno jedna mala proslava. Prilikom posjete bivšeg glavnog guvernera grofa Salis-Seewisa u početak ove godine deklamovao je Arnautin Maksut Muharem jednu pjesmu, dok je mala Stojanka Elezovićeva predala Njegovoj Preuzvišenosti kitu zvijeđa. U znak zahvalnosti za ovaj doček i stalno lojalno držanje Vučitrnaca bez razlike vjere i narodnosti, poslala je Njegova Preuzvišenost i jednom drugom svojoj fotografiju sa potpisom. Sada je okružni zapovjednik potpukovnik Wolff, u prisustvu predstavnika vojnih vlasti i predsjednika opštine predao Muharemu i maloj Stojanci ove fotografije uz jedan govor, koji je izazvao veliko zadovoljstvo kod prisutnih.

Za Austrijski Crveni Krst.

G. Aleksandar Hristov, trg. iz Beograda položio je kod zapovjedništva mosne brane i grada Beograda K 200.— s tim da se ova svota preda austrijskom i ugarskom Crvenom Krstu.

Izveštajni ured sv. Stolice u Rimu.

Da se uzmgone dati od Svete Stolice u Rimu traženi izvještaj, neka se kod c. i kr. vojnoga Superijorata u Beogradu (Skopljanska ulica 8.) osobno ili pismeno prijave ova lica ili njihovi rođjaci:

- 1. Živojin Tajić, sa svojom gospođom Leposavom, stanuje u Čacku;
- 2. Gaja Zdravković bivši šef mjesne kontrole u Beogradu;
- 3. Gospođa Draginja Stanojević s decom, Beograd, Daničića ul. 19;
- 4. Gospođa Ružica Vojislava Kovačevića, Mehovica n/K., Bosanska ulica.

Upotreba hrvatskih imena mjesta u Dalmaciji.

C. i kr. vrhovno vojno zapovjedništvo izdalo je sljedeću naredbu: Sva zapovjedništva, uređi, čete i zavodi, koji potpadaju

pod vrhovno vojno zapovjedništvo, imaju u zvaničnom saobraćaju između sebe i sa građanskim uredima za dolje označena mjesta u kraljevini Dalmaciji u mjesto do sada upotrebljanih talijanskih naziva, da se služe hrvatskim nazivima, koji su pored njih stavljani: Zara—Zadar, Stret—Tijesno, Trau—Trogir, Spalato—Split, Almisa—Omiš, Ragusa—Dubrovnik, Stagno—Ston, Cattaro—Kotor, Budua—Budva, Perasta—Perast, Sebenico—Sibenik, Scardona—Skradin, Satoru—Solun, Crissa—Klis, Fortopus—Opuzen, Ragusa vecchia—Cavtat, Castelnuovo—Ercegovni, Teodo—Tivat, Risano—Risan. Zapovjedništvo ratne luke Castelnuovo nosiće u buduće naziv „Kotor“. Tome shodni nazivi za ostala mjesta u Dalmaciji nalaze se u zvaničnom registru mjesta. Da bi se izbjegle nesuglasice ili trvenja, stavljaje se do 30. juna 1917. pored hrvatskih naziva u zagradi i do sad upotrebljavani talijanski nazivi, a po isteku toga roka upotrijebiće se isključivo hrvatski nazivi.

Posljednje brzojavne vijesti.

Izveštaj njemačkog vojnog vodstva.

K. B. Berlin, 14. avgusta.

Zapadno bojište:

Jugo-zapadno od ceste Thiepa—Poizeres pošlo je za rukom Francuzima da prodru u naše prednje položaje u širini od 700 m. Našim su proturapadom opet izbačeni. Kod Oillequame i daljnjim žurnim položajima odbijeni su neprijateljski napadi u masama, a neprijatelj je pretrpio najteže gubitke. Jednako su odbijena dva francuska jarka napada u odsjeku Maurepasa.

Naknadno se javlja, da su Francuzi navalili na naše položaje zapadno od sela Fleury i to u noći na 13. ov. mj. ali je ovaj napad lako odbijen, isto tako i napad južno od kanala La Bassée. Nije uspio neprijateljski napad rničim granatama južno od utvrđenja Thiaumont. Na kanalu La Bassée i južno otuda traje živa djelatnost. Osobito su se kod toga istakle neprijateljske izvidnice, kao kod Reimsa, gdje su izvidnice pošle u navalu nakon velike topovske pripreme. Sva su ova preduzeća ostala bez svakog uspjeha. Istočno od Bapaume srušena je u vazdušnoj borbi jedna neprijateljska letilica.

Istočno bojište:

Front maršala pl. Hindenburga:

Odbijeni su neprijateljski napadi u okolici Skorbowe na kanalu Oglynski i južno od jezera Wigonopskaja. Njemačke su čete rastjerale istočno od kanala ruske prednje čete, koje su pretrpjele vrlo teške gubitke. Na Stochodu je završen boj sa neprijateljem, koji je pokušao, da prodre u naše položaje. Neprijatelj je najviše navaljivao protiv naših položaja Graberta (?), južno od Brody. I ovi su napadi odbijeni, a novi napadi traju dalje.

Front generalakonjice nadvojvode Karla:

U odsjeku Zborow—Konichy nijesu uspjeli ruski napadi. Tamo gdje je pošlo za rukom neprijatelju, da prodre u naše položaje odbijen je on našim protunapadom. U našim je rukama ostalo 300 zarobljenika. I zapadno od Monasterczyke navalio je neprijatelj bez ikakvog uspjeha. On je u našoj vatri pretrpio vrlo teške gubitke.

Balkansko bojište:

Nema osobitih događaja. Neprijatelj napušta dabace svoje napade, koje je dosada vodio samo od prilike.

Vrhovno vojno vodstvo.

kođer činjenica, da se unutrašnji, duševni osjećaji mogu očitovati njekim tjelesnim pojavama. Prema svemu tome de Nobilliu nije još uspjelo, da riješi ovu fiziološki i psihološki zagonetku.

Životinje i zagađujući plinovi.

Pišu u „Frankfurter Zeitungu“ sa zapadnog bojišta: Pored dobošne vatre započela je velika francusko-engleska ofenziva na zapadu i nebrojnim napadima zagađujućim plinovima. Nami vojnicima ovi plinovi više ne mogu ništa, pošto smo dobro opremljeni maskama, ali su zato ovi strašni proizvodi tehnike svjetskoga rata uništili sav životinjski svijet u okolini. Prirodno je da mi vojnici volimo životinje. Daleko od svojih milih i dragih na domu osjećamo potrebu da svoju ljubav prenesemo ma na kakav stvor, pa ma to bio i kakav pticao (kao na pr. čuveni „pjevac“ VII. puka, II. poziva na Jedrenu), kakav bijeli zec, kakva buljuna, kojih ima puno u sjevernoj Francuskoj, pa i neki pripitomljeni pacovi, koji nas razodmjuje u monotonom životu u rovu. Mnogi dijeli svoje konzervirano mlijeko sa kakvim kućencom ili mačketom.“ Pisac dalje opisuje kako svi ti mali prijatelji postradaše od plina. Gotovo ni jedna životinja nije mogla da odoli strahovitom plinu. Prvi osjetije sudbonosni oblak morskog pacovi. Još dok je oblak bio daleko, oni su zbudjeno jurili tamo-amo po rovu, tražeći zaklona, dok bi se majzd zavukli u kakav kut i zabilili glavu što dublje u zemlju. Slično se ponašahu i mačke. Čim bi se plin približio, odpočele bi tužno da mauče. Dirljivo je, veli pisac, bilo gledati jednu mačku, koja se

MALI PODLISTAR.

Zašto se pocrveni?

Zašto čovjek pocrveni, ako nenadano dođe u kakvu nepriliku, zbum se ili posrami? Fiziolozi to brzo riješavaju, te vele, da u takvom slučaju nastane njeka promjena u kucanju srca i kolanju krvi. Ali uslijed čega ta promjena nastaje? To pitanje spada u psihologiju, pa ga talijanski učenjak de Nobilli kuša riješiti. On drži, da su za sve slučajeve, kada čovjek pocrveni, isti razlozi. Na primjer mladići ili djevojka dodje prvi put na ples. „Početnici“ stoje pod utiskom, da se gleda u njih, pa se boje, da ne učine kakvu glupost. To vide prisutni, pa se za to „početnici“ crvene. Drugi slučaj: U prisutnosti jedne dame padne nesprotna, dvoilčna riječ. Dama se čini, da ne razumije,

ali onoga, koji ju je rekao, ukori time, što pocrveni. Nješto je zapleteniji sljedeći slučaj: Njeko pocrveni, jer je bio pohvaljen. To mu silno laska, on je sretan i veselo, ali pohvaljeni moraju sve prihvatiti s čednošću, pa držeći, da bi ovu „nečednost“ mogli otkriti — on pocrveni. Još jedan primjer: Dama šeće; za njom idu kavaliri i sve je gleda, a ujedanač dodje prema njoj jedan poznanik i ona — pocrveni. Kako da se ovo rastumači? Ona se boji, da štogod nije dobro na njezinom odijelu ili držanju, pa joj to ne dolazi na um, dok ide mimo nepoznatih. Crvenilo iz zabune također se tumači na ovaj način. Ako dijete kaže kakvu laž, pocrveni, jer misli, da u licu onoga, pred kojim stoji, čita njeko sumnjičenje i boji se, da će se laž otkriti. Čak postoji i slučaj, da dobroćinitelj pocrveni, kad se otkrije njegovo dobročinstvo, koga je on htio potajno da učini. Na osnovu svega ovoga dolazi A. de Nobilli do zaključka, da čovjek pocrveni onda, kada se boji, da se nešto otkrije, što bi on htio sakriti. Iza toga on iznosi protudokaz, gdje ne može postojati nikakva bojazan otkrića, pa za to nema ni crvenila. Djeca od tri, četiri godine ne pocrvene, jer kod njih ne postoji ovaj osjećaj bojazni. Isto tako vrlo rijetko pocrvene ljudi duševno zaostali, a idioti ne mogu uopće pocrveniti, što je već Darwin dokazao. Besramni ljudi ima također, pa ni ti se ne mogu zacrviniti. — Uza sve navedene primjere i zaključke, ipak nije otkrivena prava i uzročna sveza između srvenila i osjećaja bojazni, da bi se moglo otkriti ono, što bi rado, da ostane tajnom. Osim toga je nerazjašnjena ta

tek bila omacila, gdje svoje mačice jedno po jedno nosi u jedan kut rova, zavija u iverice, te najzd liježe na njih. Poslije napada nadjosmo je mrtvu...“ Pri prvim predznacima oblaka od blornoga plina, pa počeo strahno da zavijaju i da urlaju. U sumanitom strahu zatvarahu oči, zavukoše se ma gdje. Oni su još najbolje prošli. U zadnjim rovovima ostalo ih je nekoliko u životu. Miševi i pacovi, koji osim gorepomenutih dresiranih pacova predstavljahu za nas nesnosnu napast, svi su bez razlike pomanjkali od plina. Na suprot ostalim životinjama, oni pri pojavi plina istrčahu iz svojih rupa, počeoše da juru ovamo onamo, sve sporije i tromije, dok se najednom ne izvrnuše. Buljune pri približavanju plina podigoše groznu dreku. Jedna kukavica, što ju odmah pustismo, pobježe kao bjesomučna u pravcu vjetra, da bi izbjegla plin. U prednjim se položajima i mnogo konja onesvjestiše i ugušioše. No većina od njih sama se u divljem bijegstvu spasla na obližnje visove. U šumi ste mogli vidjeti interesantne pojave. Moglo se je utvrditi, da se plin polvači u priličnoj gustini sve pored zemlje, a da se ne penje ni do po visine drveća. Bilje u njegovom domašaju sve je ugušeno, insekti svi pocrkaše. Čak i tako žilave životinje kao što su jež i zmija šarka ne mogahu da odolje strahonoze plinu. Najveću otpornu snogu pokazahu, — grom ne bije u koprive — naravno — vrapci. U prvi su se mah snužili i zbil jedno uz drugo, no tek što u glavnom minu napad, oni se opet osvjestiše, te nastade uobičajena dreka u gužva među njima.

CIJENE OGLASIMA:

Osmna jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . 10 helera
Priposlano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

MALE OGLASNI
Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

CIJENE OGLASIMA:

Osmna jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . 10 helera
Priposlano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Kupovine i prodaje

Prodaja CIGLJE I CRIJEPJA za cijenu uplati Vatrogasna predje Uzun-Mirkova ul. br. 5. 9977-2

Namještenja.

Poštena i vrijedna mladja sluzavka potrebna je go-spodji Sokici, Jovanova 81. 10963-8

Razno.

Oglase za „Beogradske No-vine“ za Cačak i okolinu prima i obavještenja po is-tima daje, Mih. Il. Ristić, Ca-čak, preko puta apoteke Pantovića. R 173-5

Tražim NOVAC NA ZAJAM na uložne knjižice naših nov-čanil zavoda, ko hoće, da da novac na zajam neka ml se javi, garancija sigurna. Živojin M. Štanić, advokat. Bitojska ul. br. 63, Beograd. 9946-5

ADVOKATSKA KANCELARIJA Živojina M. Štanića, advokata, Bitojska ul. br. 63, Beograd. Prima od 8 do 9 časa, prvije podne i od 2 do 4 časa poslije podne. 9946-5

PISACE STROJEVE raz-nih sustava sa čirlikom, preinačujemo na latinska slova u kratkom roku. Noter i drug, Zagreb, Ilica 25. 200-5

Restail.

Molim prijatelje i poznanike da izvjeste mog muža Petra Krstića, kapet. I. klase IV. pješ. puka III. poz. drinske divizije da se nalazim kod Boška Mi-lutinovića u Ivanjici i da mu javim da sam ostala bez novaca. Unaprijed blagodari, Anka Kr-stićka, Ivanjica. 10902-6

Predavanja.

Kondicije i časove iz francuskog jezika, drži poskromnog cjeni, studentkinja filozofije. Obavještenja u uredništvu sub „Erancuski je-zik 123“. 10979-7

KORESPONDENCIJA.

Koča Ljotić, Zeneva. Hvala ti na izvještaju. Izvjesti Van-djela da sam novac 238. Kr. primila i odmah neka pošlje još, jer sam bila u velikoj osku-dnici. Kaja kiriju ne prima, neka me izvjesti za Peru, Nikolu Jo-vana. Svi smo zdravi. Ruža Pe-cović, Kruševac. 10878-8

KORESPONDENCIJA.

Peri T. Arandjeloviću, Zeneva. Izvje-šten sam, da je u lokalu gdje je bila svoja apoteka, sada neki njemački vojni magacin; ostale prostorije su prazne; sve je e-vakuisano, sem neklih odaja gdje još neko stanuje. Oponočno lice nije moglo ništa da uradi. Budite tamo i dalje zdravo i dobro, a za ovamo ne brinite mnogo. Piši lili da je Andja i svi ostali zdravo i dobro. Saznaj adresu moge Vlade i javi mu, da mu je otac u Nišu kao i mi ovdje zdravo i dobro; neka on piše tebi ili mojoj djeci kako je on i braća mu sa zdravljem. Pohadjaš li djecu u Bernu, kako su one, treba li im šta? budi im savetima mjesto mene. Javi mi što prije o svemu. Milanka je primila novac. Pozdrav, Mika Petković, Beograd, Terazije 38. 10901-8

Gosp. Paja Radovanović, Rue de Berne 15. Zeneva. Molim te priko, budi dobar, pa piši zetu lili Atanackoviću, da se raspita za Novaka Nikolića, opančara iz Palanke (vojnik željezničar), koji se nije do danas javio, pa su njegovi u brizi. Li-jeпо molim izvjesti se odmah i javi mi. Unaprijed blagodaram ja i njegova familija. Mnogo te pozdravlja tvoja prija Lenka Cv. Trajkovića, Palanka. 10924-8

MITRU GJUROVIĆU, za Milana Viktorovića, Zeneva. — Bogu hvala, te si se jednom javio. Raduje nas da ste svi dobro. Čudi nas samo, što se djeca do danas ne javišu. Joca je to mogao davno da učini preko Concordije, Seka je po starom. Ja sam ozbiljno bio slab, a i danas još uvijek zbog moje sčane mane, koja je se pogoršala. Dana je čoro, kao i Mica sa djecom i svi naši. Surak Aca i Eika Bajloni umri su. Javljaše se češće. Mnogo pozdrava od svih nas. Gri tebe i sve naše brat Mijailo Viktorović, Terazije. 10931-8

JOVANU PREMOVICU, Casse 3545, M. B. Zeneva. — Molim te lijepo, javi mome sinu Stevi, Kosta će dati njegovu adresu, da smo svi zdravi. Neka novac dat na čuvanje kod gospodina Stanića, uzme i deponuje ga ko-lj banke na čuvanje; ako mi ustreba donjije ja ću javiti da mi se pošalje. Neka odmah piše Baruhu da i resto pleha proda, a zlato o i svog prodatog pleha neka preivori u sreč o i sređ Bencoinu ili jednoj banci na čuvanje, i neka me o svemu izvjesti preko Beograd. No ima i neka se češće javlja. Pozdravi Kostu i njegovu porodicu, a ti primi moje pozdravije. Svetozar Stefanović, Kragujevac. 10892-8

Gospodinu DRAGOLJUBU P. RADOJLO-VIĆU, Zeneva. — Molim vas, kao prijatelja, pri-mite moju penziju za osam mjeseci u 109976. dinara, od 1. januara do 1. septembra 1916. godine, što čini mjesečno po 201.22 dinara, izmjenite u krunama i po naplati troškova pošaljite preko Wiener-Bank-Vereina. Biću vam zahvalan. Toma Mihailović, upravnik glavnog telegrafa u penziji, Prote Mateje ul. br. 64, Beograd. 10710-8

U Nedjelju 20. ov. mjes. venčaće se u svojoj kući naša kći: BUKICA sa G. JOSIFOM KARIJO trg. ovdšnjim. Umoljavaju se rođjaci, prijatelji i pozna-nici za prisustvo našem svečanom činu, pošto naročitih pozivnica neće biti. Skup svatova u 3 sata po podne u našoj kući Kralj Milanova ulica broj 7. Terazije. augusta 1916. god. S poštovanjem Beti i Josif Kalmić, 11020

REKLAMA NEPOTREBNA „PRIMUS“ je u cijelom svijetu priznat kao jedini i najbolji aparat za ku-hanje petroleumom, za tri minuta zagre-java svaku tečnost, ne puši se, ne kvari se i ne može eksplo-ziju da prouzrokuje. Sva druge bez gor-njeg žiga podražava-nje je. Prodaja samo u radnji Nikole Spasića i Drug Knez-Mihajlova ulica 47. 10188

Imamo na prodaju ZEJTIMA MASINSKOG I CILINDERSKOG S poštovanjem Mignić, Novaković, & Stefanović, Knez Mihajlova ul. 42. 10912

GERSON WEISZ & CO VELETRGOVCI TEMIŠVAR. UNUTRAŠNJI GRAD. TELEFON 606 SVE VRSTI NIRNBERŠKE, — KRATKE ROBE I IGRAČKE, ZIMSKE I LJETNE TRIKOTAŽE, KONAC ZA HEKLOVANJE I ŠIVANJE U VELIKOM IZBORU NAJBOLJE VRŠNOČE UZ VRLD POVOLJNE CIJENE. 408

Ispostava Dioničkog društva za specijalnu gradnju u Budimpešti Tehnički upravitelj arhitekt Karl Csinar preuzima projektiranje i izvednju novih gradnja, adap-tacije, kanalizacije i gradnju cesta i t. d. Zastupništvo Fabrike cementne robe D. D. Josef Walla, Budapešta za proizvodnju cijevi kamenog sas'tava, cement-nih cijevi, cementnih i mozaik-ploča, pred-meta od umjetnog kamena, spomenika i t. d. Beogradski ured: Knez Mihajlova 41. II spr. 485

Prva Elektro - Mehanička Radionica MILUTINA S. MARKOVICA Beograd - Terazije Nr. 8. (u dvorištu). Specijalno vrši opravke: pisatih si-vačih i štrikačih mašina, gra-mofona, fotografskih aparata, geodetskih, hirurških in-strumenata, PRIMUSA kao i ostalih mehaničkih artikala. „Rekord“ kuvara (PRIMUSA) prodaja po komadu i na više po u-mjerenju cijeni i sa garancijom.

Nirnberška Radnja Josifa Kalderona Vatrogasna ul. br. 3, Beograd, do bivše Beogradske Optine preporučuje trgovcima svoje bogato stovarište, nirn-berške robe, hartije, razglednica i ratnih dopisnica. Cijene su vrlo niske.

Apirmate vrećice i papir na valjku za trgo-vine, kao i sve vrsti hartija za oblasti i štamparije mogu se stalno dobiti kod Lavoslava Taussiga veletrgovina hartija ZAGREB, Margaretska ul. 6. 448

ANDRIJA GOLUBIĆ, Zagreb Trgovina hrvatskih i dalmatinskih VINA na veliko agenturni posao i posredstvo za VINO, RAKIJU I ŽESTU, preporučuje se trgovcima i gostioničarima sa najboljom kvalitetom. 452

Olašajte u „Beogradskim Novinama“ Odgovoran za uredništvo: JURAJ GROF ORŠIĆ-SLAVETIČKI